

„...Šodien tas vējš auļo, kā traks..!” (A.Čaks)

Pavasariņgs lietus pieskāriens, viltīgs saules glāsts vai trakulīgs vējš un sirds jau neprātīgu domu skarta. Tās ir dabā jaušamas lietas, bet tikpat dzirkstošas, pulsējošas un cilvēciski mīļas ir Aleksandra Čaka leģendas par mīlestību, attiecībām un kulināriem meistardarbiem dzīves laikā.

Literatūrzinātnieces un A. Čaka memoriālā dzīvokļa vadītājas Antras Mednes stāstījums klausītājiem atklāj piecas leģendas par A. Čaka liktenīgajām sievietēm un to patieso dabu. Visbiežāk dzeja ir šo jūtu lieciniece, un labi vien ir, ka Čaka vēlme kļūt par ārstu – tā arī nepiepildījās. Dzejai piemīt krāsa, skaidrība un ritms, ko dziedātājs Niks Matvejevs izjusti, spilgti un patiesi atklāj savā priekšnesumā un muzikālajā sniegunā. Tieši viņam, kā Čaka dzejas pazinējam un cienītājam nav sveša arī dzejnieka nerātnā daba un dzirkstošais humors.

Kā vēsta ne tik sen izdotās grāmatas „Čaks virtuvē” saturs, dzejnieks savā dzīvē ir labs pavārs un saviesīgu pasākumu cienītājs. Vainīga jau laikam mīlestība un rosinošā, radošā kultūrvide. Arī par šo A.Čaka rakstura šķautni vakara gaitā esam pārliecināti, jo, izmantojot Čaka virtuves noslēpumus un pavārmākslu – pārsteigums ir neviltots un patiess, lai gan atminējums par receptē izmantotām sastāvdaļām tik viegli nav atminams. Neticēsiet, bet noskaidrot seno A.Čaka cepumu recepti patiešām ir svarīgi lielai daļai vakara dalībnieku. Liela daļa leģendu par A.Čaka kolorīto personību dzīvo vēl šodien un atbilst īstenībai. Nemitīgi atklājot gan zināmo, gan nezināmo, gan patieso un mītisko. Paldies muzeja darbiniekiem, pētniekiem un māksliniekiem, kas strādā pie kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas un jaunu atklāsmju paušanas.

Literārā mantojuma sardzē esam mēs paši un mūsu attieksme pret kultūrnovērtības procesiem. Lasīt prieks un prasme aizsākas ģimenē, un dzīves laikā kļūst vai nekļūst par tradīciju. Tieši tāpēc, arī šogad, Ulbrokas bibliotēka Bibliotēku nedēļā literārā „Mantojuma sardzē” pasniedz vairākas nominācijas saviem lasītājiem un priecājas par sadarbību ikdienā.

Nominācija tiek pasniegta par ģimenes lasīšanas tradīciju veidošanu un mazdēla iesaisti bibliotēkas krājuma izziņāšanā Sarmītei Binovskai un Kristianam Braunam, par interesi jauniešu literatūras izvēlē un lasīpriekā Anetei Irbei, par sadarbību, sabiedrības informēšanu un piesaistīšanu

kultūrvides iespējām Vitai Bangai un Renātei Priedei, par atbalstu un izdomu mūsdienu kulinārā mantojuma piedāvājumā bibliotēkas organizētajos pasākumos Mārai Zebauerei, par interesi dažādu žanru literatūrā un izlasīto grāmatu klāstu, par pozitīvo attieksmi un aicinājumu lasīt Andrejam Auziņam. Paldies, ka grāmatu lasīšanas nodarbe ir ceļš, kas ļauj sajūst nemieru, dzīves prieku un mīlēt mākslu!

Šajā tikšanās reizē visi kopā esam ieklausījušies mums piedāvātajā literārā mantojuma klāstā, lai raisītu pārdomas par laikiem, cilvēkiem un sakarībām. Nemainīgi, skaisti un patiesi visiem kopā skan - „Miglā asaro logs, ko tur liegties nav vērts: Tikai tevi es mīlējis esmu. Kādā dīvainā sulā savas lūpas tu mērc, Ka tās kvēlo tik sarkanu dvesmu?” (A.Čaks).

Paldies, Stopiņu novada atbalstam, kafejnīcas „Pie Kamīna” līdzdalībai, viesu atsaucībai un radošai sadarbībai. Vizuālais materiāls vērojams tīmekļa vietnē

<http://www.stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/galerijas/acaka-legendas>

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas vadītāja, Daiga Brigmane

2013.gada 26.aprīlis